

L'ús de l'espai públic i el dret a dormir del veïnat

Editorial

ÍNDEX

Editorial.....	3
Intolerable. Hora de solucions	
En portada.....	4
La polèmica del botellot, una mirada jove	
Recuperar espai públic per a ús col·lectiu, democratitzar la ciutat	
No hi cap la vida en el seu món	
Pressupostos militars versus pressupostos de salut	
Migrar en colors	
Gent amb veu pròpia.....	12
Parlem amb Cristian Rosich, vegà «No optis per la violència, que no és salut»	
Entre vinils i K7s.....	14
La música entre el mall i l'enclusa. Trenta anys del Com-tu	
Espai Violeta.....	16
Dones grans. Invisibles i invisibilitzades	
Receptes del món.....	17
La bastela de pollastre de la Salima	
Entitats.....	19
Associació in via	
Memòria i Patrimoni.....	20
La Frigo, un temps i un espai de memòria	
Apropem-nos / Pla comunitari.....	22
La cuina comunitària de Ca l'Isidret et convida a un plat!	
Tauler de notícies i denúncies.....	23
Enderrocar un mur	
Classe obrera al carrer	
Recordant antiga piscina del Club Natació Poblenou	
La salut no és això	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes només aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:

Adreça:

Població: CP:

Telèfon: @ mail:

DNI:

Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐

Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:

IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.117
 MAIG - 2022

Edició:
 Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler, Estrella Pineda, Toni Coll

Col·laboradors: Josep Vallhonestà, Irene Julve Nieto, Associació in via

Coordinació: Toni Coll

Fotografies: Joan Maria Soler, Foto Club del Poblenou, Toni Coll, Silvia Casorran, Ass. in via, Irene Julve Nieto, Sindicat de l'Habitatge del Poblenou

Portada: Arxiu

Correcció: Josep Pascual

Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler

Impressió: Gràfiques Campàs

Tirada: 3.000 exemplars

Publicitat: Martí Alós (628 06 92 00)
 comercial@elpoblenou@gmail.com
 Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotsignats, tret de l'editorial i tot allò que està signat com a Redacció. La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Intolerable Hora de solucions

La fi de les restriccions imposades per la pandèmia ha suposat un bon nombre de canvis que en general són molt positius. Teniem ganes d'anar recuperant alguns drets que havien estat limitats. Però la fi de les restriccions també ha posat de nou sobre la taula algunes de les problemàtiques socials que vivíem i fins i tot en alguns casos les ha incrementat. Avui ens volem centrar a denunciar les greus conseqüències del lleure nocturn massiu a l'aire lliure per al veïnat del barri, especialment de l'entorn de Pere IV.

Possiblement per a la gent que no viu en un entorn amb la problemàtica del lleure nocturn és difícil d'entendre la tensió que s'hi viu, la dificultat de la convivència en aquests entorns i les conseqüències que acaba tenint per a la salut física i mental de les persones que de forma habitual viuen aquesta situació. I és que la realitat que viu aquesta gent és realment complicada.

Com a societat cal garantir els drets de la ciutadania. I entre aquests, el dret al descans, a poder viure en un entorn saludable i a la seguretat, han d'estar plenament garantits. La situació en aquest entorn i també en altres espais de la ciutat és insostenible. No es pot tolerar que hi hagi veïns i veïnes que no puguin dormir de forma habitual perquè les concentracions al carrer, el soroll, els crits i les molèsties de brutícia, el vandalisme..., prenguin l'espai públic.

La situació actual suposa una greu afectació de la salut de moltes d'aquestes persones. No es tracta de molèsties, de tenir paciència. L'afectació per a aquests veïns i veïnes és important i cal prendre les mesures necessàries per garantir el seu descans i per garantir una bona convivèn-

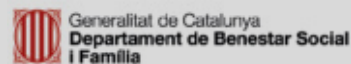
cia al carrer. I és evident que el Districte de Sant Martí ha de prendre el lideratge per tal de donar resposta a aquesta situació. No és una competència exclusiva ni del Districte ni de l'Ajuntament, però com a administració més propera al barri ha de garantir que hi hagi solucions. I les solucions no passen tan sols per la major presència policial o mesures durant la nit. També passen per aspectes com dur a terme la reurbanització pendent de Pere IV que ha de permetre millorar aquest entorn.

Els debats sobre quin model de lleure ofereix la ciutat i quin ha de ser l'ús de l'espai públic són complexos, ho sabem. Per això també volem escoltar la veu de la gent jove del nostre barri. No es pot criminalitzar la gent jove. No podem caure en l'error de considerar que això és un problema generacional. No podem ignorar que darrere de la situació actual hi ha també una manca de respostes davant de la gent jove i més després dels dos anys que hem viscut de pandèmia. Garantir espais de lleure per al jovent i espais propis on desenvolupar-se, relacionar-se i divertir-se és també un repte social que ha de permetre garantir els seus drets i el seu benestar.

Però en cap cas la manca de solucions, la deixadesa de funcions o la manca de respostes davant dels problemes de convivència pot ser la resposta. Els veïns i veïnes del Poblenou, de tota la ciutat, han de poder viure casa seva com un espai segur, tranquil i on poder descansar. I cal que el Districte lideri solucions immediates i estables. I ho ha de fer comptant amb la complicitat de les entitats i de les persones afectades.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

La polèmica del botellot, una mirada jove

És obvi que en els darrers anys el fenomen del botellot ha passat a ser un fet vigilat, observat, revisat..., un fet que crea debat, sobretot arran dels macrobotellots ocorreguts el setembre de l'any passat a la Universitat Autònoma i durant les Festes de la Mercè passades a l'avinguda Maria Cristina i a la plaça d'Espanya, en un moment de respir enmig de la pandèmia, que van causar alarma i van obrir un debat estès de la mateixa manera que s'estenia l'aparició del fenomen en altres ciutats i pobles de tot Catalunya i de la resta de l'Estat.

I el Poblenou no viu aïllat d'aquest fenomen ni del debat i la polèmica que l'acompanya.

És obvi també que aquest no és un fenomen nou, i que l'ús del carrer com a escenari d'oci ha estat i serà habitual, i és obvi, doncs, que cal obrir un debat i una reflexió col·lectiva i serena per tal d'elaborar propostes que millorin i acotin les dinàmiques que es deriven de l'ús de l'espai públic.

Aquest és un debat iniciat ja fa uns mesos, també al barri, en espais concrets on s'han barrejat comportaments

d'oci col·lectiu amb conductes delictives que aprofiten el fenomen com un espai de certa impunitat. Cal, doncs, un debat franc, obert, sabent confrontar mirades més enllà de les visions punitives centrades únicament en el punt de vista dels adults, que segurament l'han dominat fins ara.

L'AVV, amb aquesta voluntat, hem volgut anar a recollir la veu de joves del barri, dels qui tenen necessitat i dret d'espais d'oci, i ho hem fet mantenint una xerrada, francament aclaridora, amb cinc joves estudiants de l'Institut Quatre

Cantons del barri: en Joan, la Cristina, la Mònica, en Nil i en Pol, que tenen entre 16 i 17 anys.

Hem quedat un matí de divendres, en una estona entre classes, per conèixer la seva visió, la seva opinió, les seves necessitats. El que finalment n'ha sortit de la xerrada és principalment una sensació d'inquietud que retrata la dificultat de trobar espais d'oci en una franja d'edat molt poc reconeguda i poc visible en el debat social sorgit fins ara.

El botellot és una conseqüència derivada d'una realitat que "ens afecta" i que ningú des d'una visió economicista i mercantilista de l'oci, i l'oci nocturn en especial, està plantejant com una necessitat a afrontar; "falta accés, organització i promoció d'activitats d'oci alternatiu fetes pel i per al jovent", deien en una de les darreres trobades del Consell de la Joventut de Barcelona. És des d'aquesta perspectiva que cal entendre el botellot com una opció més de model d'oci, arrelat al context socioeconòmic del jovent, oberta i deslligada d'interessos mercantils privats. Però no és, aquesta, una tria exclosa de condicionants i lliure; "el carrer, tot i ser una opció, actualment seria la nostra darrera opció", comparteixen i coincideixen els i les protagonistes, una vegada i una altra, durant la xerrada.

"El carrer és la nostra última opció"

Som (són) conscients del seguit de conflictes que suposa l'ús del carrer com a espai d'oci, i que cal corregir i minimitzar. El soroll, el conflicte amb el veïnat resident, el dret al descans, la generació de deixalles, etc., són problemes que cal evitar, però davant d'aquests també volem (volen) posar en evidència

que sovint som víctimes d'agressions indiscriminades, de violència masclista, comportaments LGTBfòbics, racistes i de situacions de baralles i emergències mèdiques.

"Ens sentim insegures al carrer, assumim la por..."

Cal buscar alternatives que evitin al màxim aquesta sensació d'inseguretat; la possible cerca d'espais, en zones poc densos de la ciutat, amb bon accés, serveis de WC portàtils, punts de reciclatge, i punts d'aigua potable..., podrien ser una opció (?). No pensen en *botellòdroms* entesos com a espais especialitzats i tancats, però cal, necessàriament, entendre que el dret a l'espai públic, passa també per fórmules no mercantilistes (privatització, terrasses, cotxes privats...), que impossibiliten la relació entre el jovent sense implicar necessàriament transaccions econòmiques. El cost dels locals d'oci nocturns, la normalització i mercantilització del consum d'alcohol, no exclusiu entre els joves d'altra banda, sinó molt generalitzat en la societat, la discriminació subjectiva en el control d'accés dels locals privats, i la mateixa sensació d'inseguretat en el seu interior que patim els més joves no ens donen massa alternatives.

És aquesta, la de la privatització exclusiva de l'oci nocturn, una pretesa alternativa que l'únic que fa es interioritzar una realitat difícil d'assumir per la societat; de veritat ens importa el model?, el com assumim com a societat la necessitat d'oci del jovent? Potser només ens importa que no ens molestin? Considerem com a societat, l'oci juvenil com un dret?

"La discriminació a les discoteques, el control d'entrada..."

"Tinc companys àrabs amb qui no puc entrar a les discoteques..., no els permeten l'accés"

En Nil, en Pol, la Cristina, en Joan i la Mònica, i les seves companyes i companys, veïnes i veïns del barri, tenen el dret a l'oci, i cal que com a col·lectivitat entenguem i assumim la necessitat d'analitzar el fenomen més enllà de la mirada adulta, de trobar la manera de pensar en un model d'oci nocturn, accessible a tothom, desvinculat del consum d'alcohol i drogues, autogestionat pels joves i en espais adequats per dur-lo a terme, considerant l'espai públic com un espai comú, i els barris i la ciutat i els moments d'oci com un espai i un temps de creixement personal i col·lectiu imprescindible.

Gràcies, Cristina, Joan, Pol, Nil i Mònica, per l'estona compartida.

Toni Coll

Recuperar espai públic per a ús col·lectiu, democratitzar la ciutat

espai 2 1 m. [AQ] [GG] Medi on s'estableixen les relacions entre el sistema físic i l'activitat humana. *Espai lliure. Espai natural protegit.*

públic 2 1 adj. [LC] De què pot fer ús tothom. *La via pública. Una sessió pública.*

col·lectiu 1 adj. [LC] [AR] Que fan diferents persones conjuntament, que afecta totes elles. *Una demanda col·lectiva. Exercir una acció col·lectiva. Els interessos col·lectius. Una exposició col·lectiva d'artistes joves.*

democràtic 1 adj. [LC] [PO] Relatiu o pertanyent a la democràcia. *Govern democràtic. Doctrines democràtiques.* 2 adj. [LC] Favorable a la igualtat social.

Definicions del Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans.

Sí, de tot això parlem quan fem accions per la recuperació de l'espai públic

en una ciutat. La ciutat és un conglomerat d'interessos, d'usos, de necessitats, que obligatòriament cal pensar des d'una visió col·lectiva.

La darrera renovació de la històricament desgraciada plaça de les Glòries, ha permès guanyar una quantitat d'espai públic per a l'ús ciutadà (parc, esport de lliure accés, habitatge, equipaments...) que ens fa pensar en un espai ja definitiu guanyat per al veïnat dels barris confrontants i per a la ciutadania en general.

Una de les obres que comportava la reforma de l'entorn Glòries era l'obertura dels túnels per soterrar el trànsit d'entrada i sortida del centre de la ciutat per la Gran Via entre la mateixa plaça i la rambla del Poblenou. Des del dia 2 d'abril els dos túnels ja són operatius, la qual cosa representa alliberar de trànsit un espai equivalent a 30.000 m2.

Tenim, doncs, al davant una oportunitat de repensar un espai que fins ara ha estat una barrera, un mur de trànsit,

soroll i contaminació, i que en un futur immediat ha de ser un indret pensat per a usos ciutadans. Segons ha comunicat l'Ajuntament, aquesta serà una actuació dividida en dues fases; una primera, que ha de permetre fer un entorn saludable, pacífic i respectuós amb els usos escolars i dels nens i les nenes de l'Escola Casas, que el curs vinent ja podrà iniciar-lo amb un entorn més segur i saludable, i una segona fase, de caràcter més tàctic, que ha de permetre marcar ja la secció de la urbanització definitiva de tota la superfície que ha alliberat el soterrament del trànsit, tot incorporant, provisionalment, zones d'arbrat i vegetació, pintura sobre l'asfalt, zones d'estada amb ombra i mobiliari urbà i elements de joc infantil i esportiu. Tot això fruit d'un procés participatiu amb veïnat i entitats que va marcar els criteris que haurà de respectar el projecte executiu definitiu que ha d'estar enllestit per a licitar les obres abans del final d'aquest mandat, durant el segon trimestre de 2023.

Ara cal, doncs, un cop l'Ajuntament ja ha adjudicat la redacció del projecte definitiu, assegurar que els redactors d'aquest siguin respectuosos i estrictes a l'hora d'incorporar i actualitzar els criteris sorgits del procés participatiu* del juny de 2021, i que podríem definir amb quatre grans inputs:

Veïns i veïnes, obriu finestres!

L'eliminació del que fins ara han estat fums, soroll, insalubritat i males olors, ha de permetre al veïnat d'aquest tram de la Gran Via obrir de nou finestres i balcons. La secció de 50 m d'amplada del carrer permet distribuir l'espai decantant els usos per al servei de transport públic (bus i tramvia) a la banda sud de la secció, on no hi ha, en aquest tram, edificis d'habitatges. Això permet, doncs, situar un espai de recorregut continu de caràcter polivalent i amb la varietat d'usos determinat, a la vessant nord, donant cobertura a l'accés del veïnat i del petit comerç d'aquest lateral entre rambla del Poblenou i Glòries.

Apropiem-nos de l'espai

La voluntat expressada és clara en l'informe del procés participatiu. Un espai continuat que permeti diversitat d'usos i que prioritzi espais d'estada amb mobiliari urbà i zones d'ombra, que permeti la instal·lació de jocs infantils així com espais per al lliure ús esportiu i d'esbarjo, que no impedeixin, al mateix temps, una via de serveis i mobilitat veï-

nal i comercial per permetre servei necessari en la mobilitat interna.

Connectem barris

Aquest és un altre dels aspectes que cal assegurar que surti reforçat amb la proposta de reforma. La barrera que suposaven vuit carrils de circulació de la secció antiga, han evidenciat la necessitat de millorar i potenciar la connectivitat entre els barris del Clot, el Poblenou i el Parc i la Llacuna, a través dels eixos del

carrer Rogent, l'eix Llacuna-Parc del Clot i la continuïtat de la rambla del Poblenou. La consolidació d'aquests eixos permet, a més, la creació de places que eixamplin la secció de la Gran Via donant continuïtat i eixamplant l'espai cap a cada un d'aquests eixos transversals.

Guanyem verd

Espais adaptats a l'emergència climàtica. En definitiva, aquesta és una

gran oportunitat per incidir en el planejament de l'espai urbà pensant en el moment de crisi climàtica que vivim com a societat global. Pensar el tipus i la quantitat, així com la distribució de l'arbrat i la vegetació en l'entorn de 30.000 m2 de superfície, assegurar zones d'ombra, la utilització de pèrgoles amb superfície de plaques fotovoltaiques que permetin la generació d'energia per a usos públics, la distribució de fonts i possibles zones d'aigua, així com pensar en un paviment o paviments drenants i que absorbeixin l'efecte calor i ajudin a la regulació de la temperatura, són aspectes que necessàriament cal anar incorporant en qualsevol projecte d'espai per a l'ús ciutadà.

En definitiva, ens trobem, doncs, davant d'un projecte que celebrem doblement perquè representa veure feta realitat una reivindicació llargament reclamada pel veïnat dels barris contigus i perquè és una petita victòria més per a aquells que apostem per un model de carrers i espai públic que asseguri els drets de tots el veïns i veïnes que hi viuen i en fem ús, aquells que hi convivim, i no només d'aquella minoria que ho fa habitualment en cotxe privat.

Toni Coll

** Recull de les propostes veïnals expressades durant els tres tallers participatius del mes de juliol de 2021 210630 Informe resultats cobriment Glòries (ajben-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com)*

Noves promocions de la cooperativa d'habitatges Fem Ciutat

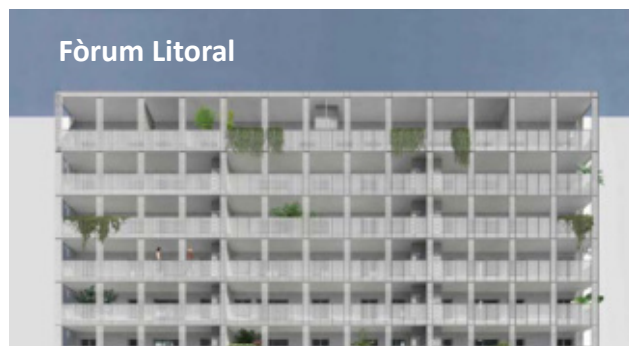
Gardunya

El Turó

Fòrum Litoral

XARXA D'ALIMENTS

POBLENOU

RECOLLIDA D'ALIMENTS
DISSABTES, d'11 a 13h
A l'Ateneu Flor de Maig (C/Dr Trueta, 195)

SUPORT MUTU I AUTOGESTIÓ

RECOLLIDA DE DINERS
Nº de Compte: ES65 1491 0001 2621 4629 7029

xarxaaliments9@gmail.com
@MutuP9
@xarxa.aliments.poblenou

No hi cap la vida en el seu món

Escrivim encara consternades pels fets de la nit del divendres 1 d'abril. Un desplegament extraordinari de mossos va desnonar la nostra veïna i companya que fa més d'un any que lluita amb el Sindicat i vora dos anys que participa activament de la Xarxa d'Aliments del barri. El seu fill, de tan sols quatre anys, ha passat bona part de la seva vida coneixent La Flor de Maig i les persones que va veure com divendres patien la violència policial en les seves pròpies pells. Estem parlant d'un infant amb atenció psicològica continuada i problemes respiratoris crònics. L'endemà, havent passat la nit sense dormir en un hostel, encara en xoc, l'infant va haver de necessitar atenció mèdica perquè se li agreujava el malestar pulmonar. El dispositiu d'ordre públic que els va deixar al carrer en cap moment va mirar de vetllar per la salut de les persones que expulsava ni va tenir cap atenció especial per a ell, és més, fins i tot en feien mofa.

Sens dubte que des del Departament d'Interior es pugui veure amb bons ulls deixar al carrer en plena onada de fred un infant amb aquestes necessitats i la seva mare, ens demostra el que ja sabem: No hi cap la vida en el seu món.

Dijous 31 de març vam ser testimonis, juntament amb les companyes del Sindicat de l'Eixample Dret, d'un enorme dispositiu d'ordre públic desplegat per desnonar una mare a dues setmanes de parir i el seu company. Tots dos, sense cap alternativa. De nou, mossos atemptant directament contra la vida.

El nivell de violència a què sotmeten la gent que viu en situacions de precarietat habitacional i totes les solidàries és enorme. No s'entén que un govern suposadament progressista, amb una conselleria d'Interior en mans d'un partit suposadament d'esquerres, pugui permetre aquestes veritables atrocitats. Per la forma com va transcórrer la nit de divendres, no tenim cap dubte que el que hem viscut els darrers dies es tracta d'un cop de puny sobre la taula per espantar a qui s'organitza per defensar l'habitatge digne. Lluny d'això, tenim clara la nostra determinació i per això demanem al barri i a tot el moviment la unitat necessària per exigir posar fi a aquestes situacions de tanta violència. S'han d'acabar els dispositius d'ordre públic en matèria d'habitatge.

La nostra companya està amb nosaltres, segueix forta i amb ganes d'organitzar-se i que el sindicat creixi encara més. Tot i això, la violència viscuda mai podrà ser oblidada per l'infant de tan sols quatre anys i la seva mare. Sabem que no és fàcil, i per això seguirem trobant-nos i defensant l'habitatge digne. Com es pot veure, en el seu món no hi cap la vida. Animem a mostrar suport a tot aquell que valori la vida per sobre de les actuacions policials d'aquests dies.

Entorn dels desnonaments

Un cop més com a AVV ens fem ressò del desnonament aplicat per via judicial a dues famílies les darreres setmanes. Publiquem íntegrament, acompanyant aquesta columna, el manifest elaborat pel Sindicat d'Habitatge del Poblenou i altres col·lectius, denunciant aquests i altres desnonaments ocorreguts al barri, en plena crisi postpandèmia, i sobretot denunciant la desmesurada utilització de dispositius d'ordre públic per part dels Mossos d'Esquadra. L'AVV ens sumem a aquesta denúncia i exigim a la Conselleria d'Interior i al Govern de la Generalitat que doni compliment de manera immediata a la resolució aprovada el mes de gener passat pel Parlament en què es demana que s'eviti de manera explícita la utilització de les unitats de la BRIMO i les ARRO del cos dels Mossos en aquest tipus d'operacions, i que es reguli de manera urgent un protocol d'actuació dels mossos quan se'ls requereix la participació en casos de desnonaments judicials.

Darrerament algunes de les actuacions dutes a terme per aquests cossos en desnonaments a la ciutat han estat un exemple clar del que no és ni políticament ni socialment acceptable, actuant de manera contundent no sols contra les persones que mostren *in situ* la seva solidaritat amb els afectats, sinó massa vegades també de manera brutal contra les mateixes víctimes del desnonament. Ja n'hi ha prou!

AVV Poblenou

Pressupostos militars versus pressupostos de salut

«—Per a què serveix l'aliança militar en la qual hem entrat? —preguntava una jove ingènua.

—Per a defensar-nos de l'enemic —responia l'expert i alhora imprescindible analista cobejat per totes les cadenes de difusió informativa.

—Però si nosaltres no en tenim, d'enemics! —deia la noia.

—Ah, bé! Però ara sí que en tindrem —deia l'expert, convençut i amb la veu engolada.»

Òbviament parlem de l'OTAN. Aquest diàleg formava part de l'obra teatral que el Comitè Anti-Otan de Sants feia al carrer quan Espanya encara no hi pertanyia, i trenta-sis anys després la pregunta encara és vàlida. Especialment després de la dècada dels noranta quan l'hipotètic enemic, en enfonsar-se, va treure sentit a l'aliança militar que malgrat això va continuar ampliant-se cap a l'est, va incrementar el nombre de països membres i va augmentar la sensació de perill d'aquells que es consideraven encerclats, fins al punt que, en sentir-se atats i acorralats, han respost amb la guerra contra Ucraïna, presumpte proper membre de l'OTAN.

Curiosament, ara l'OTAN no hi pot intervenir perquè això provocaria una escalada que podria acabar en una guerra nuclear. Només hi pot participar de forma subreptícia, d'amagatotis. Per tant, per a què serveixen els blocs mi-

litars? L'OTAN ha creat les condicions per fer esclatar la guspira i després, hipòcritament, diu que no hi pot intervenir.

«—Miri, jove, s'equivoca. Precisament la guerra ha esclatat perquè Ucraïna no pertanyia a l'OTAN. Si hi hagués pertanyut la dissuasió nuclear l'hauria evitat. —D'això no n'estem tan segurs. És un argument que implica la consolidació i augment dels blocs militars: tothom sota algun paraigua, però amb la possibilitat que una guspira provoqui un incendi més gran.»

D'allò que sí que estem segurs és que els blocs militars no fomenten la seguretat sinó una contrapart militar que, alhora, incrementa les despeses pressupostàries de defensa per mantenir la seguretat d'un món que les aliances militars fan més insegur. No seria possible una altra dinàmica? No és possible un altre món?

Ara sabem que el president del govern espanyol diu que caldrà augmentar el pressupost de defensa fins al 2% per tal de complir amb les obligacions envers l'OTAN. De ben segur que no ho fa per gust, però l'incrementarà. Quant? No ho sabem. Segons els Pressupostos Generals de l'Estat la despesa de defensa espanyola és de 9.409 M€, xifra resultant de l'enginyeria pressupostària perquè si hi afegim l'Institut Nacional de Técnica Aeroespacial, el CNI i altres organis-

mes autònoms, puja fins als 12.208 M€ segons l'OTAN; o els 21.707 M€ i més, segons el Centre Delàs d'Estudis per la Pau i altres organitzacions de caràcter pacifista. Si fins ara el president Sánchez deia que Espanya gastava en defensa l'1,4% del Pressupost General i ara el vol incrementar fins al 2%, quin valor representarà aquest percentatge? Ho ignorem. Però per copsar aquestes magnituds les podem comparar amb altres despeses, per exemple: les prestacions d'atur del 2019 es van enfil·lar fins als 17.702 M€, la despesa total en Sanitat pública (Estat i Comunitats Autònomes), 80.276 M€; això representa un increment de 0,02% respecte el 2018 en Sanitat i aproximadament un 0,6% en Defensa per part de l'Estat.

Paral·lelament a això, a què renunciem? A 20.000 infermers i infermeres, que hem format a Espanya però que treballen a l'estranger; a no tenir prou pediatres en el sector públic ni metges de família, a no tenir professionals ben pagats —i mantenir-los en la precarietat—... I en els nostres barris, a què renunciem? Doncs a tot això, i a les obertures de Centres d'Atenció Primària, a les ampliacions necessàries —que poden durar anys—: Parc i la Llacuna, La Pau, Besòs... Tot això en economia té un nom, «cost d'oportunitat»: renunciem a això per tenir allò.

Josep Vallhonesta

Malauradament, les darreres setmanes, Europa està vivint un fenomen migratori forçat, de centenars i centenars de milers de dones i canalla que fugen de la irresponsable guerra iniciada per l'oligarca president rus Vladímir Putin contra el poble ucraïnès.

Expulsades del seu país, fugen per intentar salvar la vida, per intentar mantenir en vida els fills i filles, per intentar alliberar-los de sobreviure amagats en soterranis, del setge a què estan sotmetent la població civil en nombroses ciutats i pobles. El dret de fugir. **El dret de migrar.**

I els països europeus, la ciutadania europea, ens hem llançat sense dubtar-ho a acollir aquestes persones, a ajudar-les en el seu intent de supervivència, a mantenir-los en la mesura del possible la seva dignitat com a éssers humans, oferint-los sostre, un lloc on estar-se, oferint menjar i fins i tot accelerant els tràmits necessaris per obtenir la documentació imprescindible per a residir, viure i treballar en qualsevol país euro-

peu d'acollida. Hem escolaritzat de manera immediata els nens i les nenes per ajudar-los a passar de la millor manera el mal tràngol de deixar tot el seu món enrere. Quina reacció més noble la dels països europeus! Quin exemple! Quin orgull de ciutadania! **El deure d'acollir.**

Tirem, però, una mica d'aigua al vi.

Per què aquesta reacció exemplar que els governants de la Unió Europea i els governs dels diferents països que la formen estan tenint davant el patiment del poble ucraïnès, no la tenen en la mateixa mesura amb les persones migrants que fugen d'altres conflictes armats, com el de Síria, l'Afganistan o l'Iraq?

O per què no acollim amb el mateix criteri persones que fugen de situacions econòmiques degradants, o directament de la fam, en cerca d'un lloc on viure i treballar?

Com afrontarem com a societat els fluxos migratoris que inevitablement es produiran per les conseqüències de la crisi climàtica?

Mentrestant, nosaltres, des d'aquest petit altaveu, us recordem que hi ha oberta la campanya de recollida de signatures, a través d'una Iniciativa de Legislació Popular (ILP), per demanar que l'Estat espanyol legisli en aquest sentit per la regularització de les persones migrades.

Al barri, hi ha diverses entitats que donem suport a aquesta iniciativa i recollim signatures. Us podeu dirigir a:

- **Casal de Barri.** Rambla Poblenou, 49. Laborables matí i tarda, de 10 a 14 i de 16 a 20 h; excepte dijous, que al matí no obre.
- **Casal de Barri Bac de Roda.** Camí Antic de València, 106. Dilluns de 16 a 20, dimarts, dimecres, divendres, de 10 a 13 i de 16 a 20,30, dijous de 10 a 13 i de 16 a 20.
- **Apropem-nos.** Centre Cívic Can Felipa. Plaça Josep M Huertas Claveria, 1, 2a Planta. Matins: dimarts, dimecres, dijous i divendres d'11 a 13 h; tardes: dilluns i dijous de 16,30 a 19.
- **Ateneu La Flor de Maig.** Doctor Trueta 195. Dimecres de 17 19h.
- **Altres llocs:** Casal de Joves de Can Ricart, Ateneu Octubre, La Peiper.

Us animem a deixar constància que al Poblenou, més enllà del color de la pell i de la procedència, hi ha les persones.

SIGNEU!

Es pot acceptar aquesta doble mesura respecte a com i de quina manera apliquem el deure d'acollir al dret de migrar? En funció de què es produeixen aquests diferents barems? El color de la pell? La religió? L'ètnia?... Les condicions en què s'entra al país d'acollida?

Ens podem permetre com a societat democràtica actuar amb aquesta discriminació davant el patiment de les persones migrades?

La crisi migratòria arran de la guerra a Ucraïna ens ha demostrat que si es vol es pot. Cal que els Estats europeus, la Unió Europea, i més enllà, les Nacions Unides, acordin un pla internacional d'acollida davant el fenomen migratori que, malauradament, s'estendrà en el món. És aquesta la nostra responsabilitat després de la inoperància mostrada com a humanitat a l'hora de repartir la riquesa globalment.

Redacció

«No optis per la violència, que no és salut»

Parlem amb Cristian Rosich, vegà

El Cristian Rosich té 44 anys, va treballar a Amnistia Internacional formant cooperants en drets humans, i confessa que en va acabar una mica saturat. La mort dels pares li va fer repensar el projecte de vida i va obrir una botiga de productes vegans al Poblenou. D'això ja fa sis anys.

Cristian, si obres una botiga de productes vegans deu ser perquè tu ets vegà. Per què te'n vas fer?

Me'n vaig fer fa vint-i-cinc anys perquè no volia col·laborar en cap tipus de maltractament i patiment de cap ésser que tingués la capacitat de sentir.

Per què vas escollir el Poblenou? Hi havia més sensibilitat vegana? Era un barri en expansió?

No n'hi havia gens, de sensibilitat. Fa sis anys la gent no sabia què era el veganisme. El boom que hi ha ara només és de fa dos anys i mig, com a molt.

Què en penses, de la recomanació de la Unió Europea que hem de reduir el consum de carn si volem aturar el canvi climàtic?

Produir un quilo de carn suposa 10.000 litres d'aigua; això ja és un mo-

tiu per no consumir carn. Sense comptar amb els residus que la ramaderia produeix, que acaben a les aigües freàtiques. L'Amazònia no s'està desforestant per la soja que mengem els vegans, el gra i la soja que es produeix amb la desforestació és per alimentar bestiar i amb això destruïm un dels pulmons del planeta, amb un impacte directe en el canvi climàtic. Com passa a Borneo, que es desforestava la selva també i assassinaven orangutans per plantar palma.

Es diu que els productes vegans estan molt processats. Què en penses?

La gent em diu "aquests productes que tens aquí són processats". I dic, sí, i tu menges pa, lleties, cigrons, oi? Perquè el pa, les lleties i els cigrons també són processats. Processats vol dir que des del seu origen han passat per un o més processos per arribar al producte final que és el que tu menges. Tot el que mengem és processat, a no ser que et

mengis una poma, un plàtan..., això són productes naturals. Ara bé, del ventall dels processats, n'hi ha amb conservants i savoritzants químics i d'altres que no. Si només menges processats és tan negatiu com si només menges espinacs. La combinació i la varietat és l'ideal.

Cada vegada hi ha més persones que es fan veganes, per motius de salut, perquè no accepten el maltractament animal... Des de la teva experiència, com a vegà que porta una botiga vegana, qui canvia més? La gent jove, l'adult?

Hi ha qui canvia d'hàbits pel planeta, d'altres per salut o pels animals. La motivació de cadascú a mi m'és igual, la finalitat és la mateixa. Si ho fas pel planeta, automàticament estàs pels animals i per la teva salut. Cada motivació beneficia les altres. Normalment, qui està començant és gent jove, a la gent gran li costa més. No a tota, és clar, però sí, els costa més canviar d'hàbits.

Els grans supermercats també han pujat al carro del veganisme. Què en penses?

Que són uns oportunistes, que no tenen cap principi ni cap moral. Els mou

fer diners. És una dinàmica econòmica. De fet he de dir que els productes "vegans" que tenen aquests supermercats no són productes vegans, són productes basats en plantes, però no són vegans, perquè l'empresa que els fa i distribueix fa el 99'9% dels seus beneficis venent productes carnis, per tant no són productes vegans, són productes *plant-based*, és a dir, a base de plantes, però no vegans. Que estigui fet amb plantes no vol dir que sigui vegà. A part que la qualitat dels productes, si mires els ingredients, començant per greixos, sucres..., al final són hidrats..., o sigui que de qualitat poca. És un engany econòmic com solen fer les grans superfícies.

Què en penses de les propostes radicals de tancar les granges i els escorxadors? No és una utopia?

A mi em diuen que soc un vegà radical i jo els dic que sí que ho soc, en el sentit etimològic de radical, d'anar a l'arrel del problema i l'arrel del problema és la producció de carn i els escorxadors. Els escorxadors, evidentment que s'han d'abolir per tot el desastre mediambiental que es provoca i perquè els animals són éssers amb capacitat de sentir igual que nosaltres i els estem massacrant i aquesta massacre després ens la mengem i això que ens mengem ens crea malalties, és ben absurd. Jo estic que s'han d'erradicar i com més aviat millor, encara que costarà perquè el lobby carni és una potència molt forta, però aquí estem, en la lluita.

Però la humanitat és carnívora. Com creus que s'han de canviar els hàbits alimentaris de la humanitat?

Deixa'm que et rectifiqui: no som carnívors, som omnívors, és a dir, abans de la glaciació, tots menjàvem llavors, arrels i fruita. Va venir la glaciació i

vam començar a menjar carn per sobreviure, perquè les condicions eren tan adverses que l'opció que quedava era o menjar carn o morir, però, per defecte, nosaltres som omnívors, no necessitem la carn.

Per a tota la gent que es pensa que sense la carn i els seus sabors no poden menjar o no mengen bé, cada vegada més estan sortint al mercat productes vegans amb el sabor dels productes carnis que necessiten trobar al paladar i facilitar molt més ràpidament el canvi d'alimentació. Hi ha sabors molt aconseguits. De fet és una línia d'investigació alimentària en expansió. En aquests tres últims anys el veganisme ha experimentat un boom gràcies a les imitacions d'aquests sabors. O sigui que anem per bon camí.

També es diu que una persona vegana té deficiències vitamíniques, que no està ben alimentada... Estàs d'acord amb aquestes afirmacions?

Jo fa vint-i-cinc anys que soc vegà, i soc escalador, alpinista, esquí, nedo cada dia i, de moment, les cames m'aguanten! La gent es pensa que menjant carn tindrà totes les proteïnes que necessita el cos... Com a bon radical que soc, vaig a les arrels, als orígens d'on venen les proteïnes. Al nostre planeta, l'únic organisme que és capaç de formar aminoàcids són les plantes, perquè les plantes són l'únic organisme que transforma el nitrogen en aminoàcids, els aminoàcids és la proteïna. Els animals tenen la proteïna perquè mengen plantes. Si nosaltres ens saltem tots els passos intermedis, que són el patiment i la mort dels animals, i anem directament a la font de la proteïna, obtenim un 100% de proteïna més pura, més assimilable i més neta.

També hi ha qui diu que els productes vegans no són de proximitat.

És menys contaminant i més sostenible menjar un producte d'origen vegetal, es a dir, vegà, encara que vingui d'Austràlia, que no menjar-se un entrecot d'aquí de Vic, per tot l'impacte mediambiental que això provoca. Aquest quilo de carn de Vic, que són 10.000 litres d'aigua, més tots els camps de cereals que has de conrear per alimentar tot el bestiar, és menys ecològic que una hamburguesa vegana que vingui d'Austràlia. Està demostradíssim.

Com es pot menjar sa, econòmic i vegà, és clar?

Verdures, tan bullides com fresques, fruita fresca, pots introduir processats, llegums, fruita seca... Una combinació equilibrada de tot.

Què diries per animar la gent a canviar d'hàbits alimentaris?

Menjar carn s'ha demostrat que causa malalties; de fet, quan algú es troba malament, persones grans que es troben fatal i van el metge, el metge el primer que els diu és "reduïx la carn" i menja més verdura. Doncs, collons, menja'n des d'un inici i així no tindrà aquestes malalties! El que passa és que els lobbys carnis i les farmacèutiques tenen un negoci etern i cronificar malalties és un negoci perfecte, això mai falla. Finalment diria que no optis per la violència que no és salut.

Estrella Pineda

Coral de dones de La Flor de Maig

Cerquem directora voluntària i també animem les dones feministes que vulguin passar-s'ho bé a venir cantar amb nosaltres

Contacte: 629 046 004

La música entre el mall i l'enclusa Trenta anys del Com-tu

1934, carrer Pere IV - Badajoz, a la cantonada de l'esquerra hi ha la ferreria de Miquel Juanola (Pallars-Badajoz), a la placeta hi ha un carro i estris que segurament pertanyien a la ferreria.

Nevada del 1962, Tallers Juanola encara tenia només una planta, el camió que hi ha aparcat davant és de l'oncle Martí Juanola.

El Com-tu fa trenta anys aquest juliol i ressegurem la història d'aquest mític bar del Poblenou fent un viatge a través de la nissaga Juanola. Començarem situant-nos a la vorera de davant del local i fent un salt temporal al principi del segle XX, moment que Miquel Juanola Homs, arribat de Serinyà, instal·la una ferreria a la cantonada de Pallars amb Badajoz. Miquel Juanola era un senyor que imposava pel seu aspecte, alt i amb uns bigotis cap amunt (vegeu l'article de Maria Cabré a la revista *Icària* 18), i que va ensenyar als seus quatre fills l'ofici de ferrer: el Joan, el Martí, l'Eloi (que morí amb divuit anys) i el Josep, que és qui continua el negoci. El Josep, ferrer i forjador, va comprar el local de Pere IV, 101, o sigui, el local on actualment es troba el Com-tu, que si hi heu estat alguna vegada, hi haureu vist restes d'aquest passat industrial, com el ternal de cadena que penja sobre la barra o el muntacàrregues del fons.

El Josep va instal·lar allà la ferreria, que va ampliar i que acabaria evolucionant de forma natural a un taller de carrosseria, xapa i pintura de vehicles. Home temperamental, creatiu i treballador, es va enamorar de la Casa Bonica (la casa Antònia Serra i Mas) fins que va aconseguir instal·lar-s'hi amb la seva família.

La famosa nevada de l'any 1962 esfondra el sostre del taller, i el Josep amb molt d'esforç hi instal·la dues bigues i el fa pujar un pis més, que és com avui coneixem el local.

Tallers Juanola adquireix molt bona reputació a la ciutat reparant i pintant carrosseries i vehicles: hi passen els camions de Focus, que tenien la seu llavors al passatge Trullàs, les escombradores de l'Ajuntament o els camions de Flex, per citar només alguns exemples. Després de la mort del Josep, el seu fill Eloi continua

el negoci un parell d'anys més. Però, en un moment de necessitat de canvi, l'Eloi es troba el seu amic de joventut Carles, que havia obert el Ceferino, situat sota la sala Zeleste i que estava funcionant molt bé. Tots dos transformen Tallers Juanola en un bar musical. A poc a poc, l'Eloi aprèn a portar un bar de copes, a muntar concerts i és així com neix el Com-tu.

El Com-tu —l'Eloi li catalanitzaria el nom un temps després— s'inaugura el mateix dia que les Olimpíades de Barcelona, el 25 de juliol del 1992. Tot aprofitejant

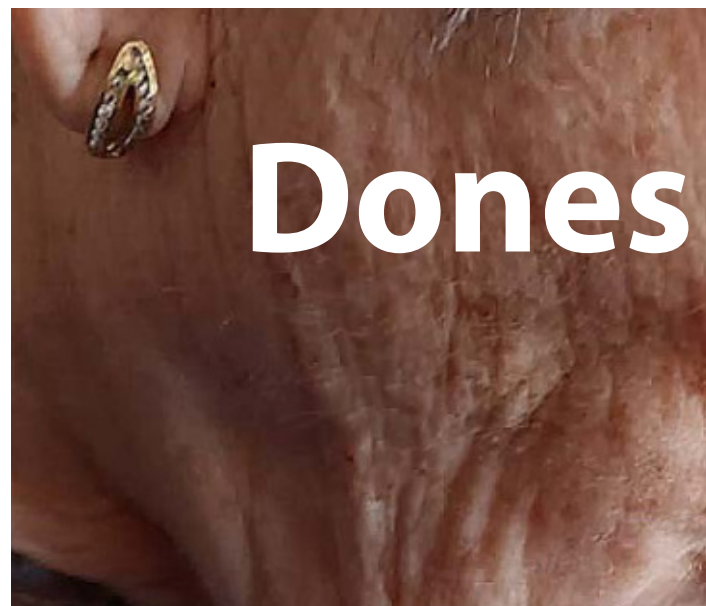
tant el pas de la torxa per davant del bar, van encendre els llums que il·luminaven per sota les ampolles de colors que encara ara hi ha al finestral, fet que va cridar l'atenció dels veïns que havien esperat expectants el pas de la flama i que van omplir en un moment el nou pub de disseny del carrer Pere IV.

Al principi feia concerts gairebé cada dia, una programació que el mateix Eloi reconeix excessiva, i a poc a poc va anar baixant el ritme. De fet, el Com-tu es va planificar com a bar musical, per això té la doble porta, està totalment insonoritzat, a més de no tenir veïns contigus. Però el bar funcionava tan bé, que tan sols amb uns dj situats a la cabina de l'altell ja s'omplia. En les millors èpoques feia dues sessions: una a la tarda per a la gent més jove, que feien llargues cues a la porta; i una després de sopar amb gent més gran. A pesar d'això, com que a l'Eloi li agrada molt la música, ha mantingut els concerts, que actualment són setmanals. Programa sobretot pop-rock, però també ha tingut sessions de jam amb músics de primer nivell o amb Manu Chao, amic i veí.

Música que ressona entre ferradures, una enclusa centenària i una trossejadora manual des de fa gairebé trenta anys.

Irene Julve Nieto

Arxiu Històric del Poblenou

Dones grans

Invisibles i invisibilitzades

Segons l'Organització Mundial de la Salut, una de cada sis persones grans pateixen maltractament. En el 78,3% dels casos les víctimes són dones de més de 60 anys.

La violència vers les dones grans encara roman oculta en l'espai privat, per motius molt diferents: **d'una banda**, es produeix principalment en l'entorn domèstic o de cura, que es troba reclòs; **de l'altra**, sol ser una forma de violència continuada, especialment la violència perpetrada per la parella, que acaba produint una "normalització" dels abusos que redueix la capacitat d'identificació per part de les dones i de les persones del seu entorn.

A més, i en general, les dones grans tenen menys recursos personals (físics i psicològics), degut a la seva edat, per defensar-se.

Entre les violències i/o abusos que pateixen les dones grans n'enumerem alguns:

■ Violència econòmica: manca de recursos econòmics.

El 7,5% de les persones grans no reben cap ingrés. **Pensions més baixes que els homes:** la pensió de jubilació de les dones és d'un 36% inferior que la dels homes. Moltes pensions de viudetat estan per sota del salari mínim interprofessional (SMI). **Ocupació de l'habitatge total o parcialment** per part de familiars directes que han perdut els

ingressos, imposant el seu estil de vida i la seva organització de l'espai.

■ Abandonament i solitud.

A mesura que la xarxa social de les dones va minvant, per l'abandonament del mercat laboral, per dificultats de salut i mobilitat associades o per la mort de persones del seu entorn o generació, les dones estan més exposades a situacions d'abandonament.

■ Pressió emocional i psicològica.

Aquesta és una de les formes més comunes de violència vers les dones grans, que es manifesta en accions com ara la infravaloració, la infantilització, les discriminacions i el menysteniment en l'espai públic i en els serveis, i les males formes, les faltes de respecte, el xantatge emocional, el control, la indiferència i la falta d'atenció en l'espai privat. Qui practica aquesta pressió envers les dones grans són principalment persones properes com ara marits, fills, filles o altres familiars, i, en edats més avançades, persones cuidadores.

■ Discriminació institucional.

L'absència de les dones grans dels recursos d'atenció a la violència constitueix una forma de violència institucional per omissió: les dones no accedeixen als recursos perquè els desconeixen i els pocs que coneixen no tenen la sensació que siguin o estiguin pensats per a elles

i a això s'afegeix la manca de recursos específics de què disposen les persones professionals per abordar les violències envers les dones grans.

■ En la salut de les dones.

L'esperança de vida de les dones es superior a la dels homes, però amb una qualitat de vida més precària. Pel que fa a la salut, els serveis mèdics de la Seguretat Social ens van excloure progressivament de determinats serveis: revisions ginecològiques, mamografies, citologies, etc. També hi ha un abús de medicalització, sobretot en aquelles malalties vinculades a les condicions de vida i els estereotips de gènere. Massa sovint, es tendeix a receptar-los un sedant o un antidepressiu. Però els problemes de salut mental, en general, no tenen una causa psiquiàtrica, sinó que deriven de viure violència de gènere, càrregues familiars, males condicions de treball o problemes econòmics. Tot això no s'arregla amb pastilles.

■ El tracte denigrant de les dones grans en els mitjans de comunicació.

Les dones grans, en una societat de consum, som clarament un objectiu potencial per a l'economia que crea estereotips adients per a aquest objectiu.

Comissió de Dones

La bastela de pollastre de la Salima

Hem conegut la Salima Saadaoui perquè és una de les voluntàries d'Apropem-nos. Té trenta-tres anys i va néixer a Tànger (Marroc). És filla única, de pares separats, però té més germans per part de pare. El pare era taxista i la mare treballava en una clínica de pediatria. Són de religió islàmica.

En separar-se, la mare va deixar la Salima amb els avis per venir a Espanya i instal·lar-se a Baza (Granada), on tenia família. Va buscar feina i quan es va regularitzar i la Salima tenia onze anys va fer el reagrupament familiar i va portar la nena. El 2007 la Salima va tornar a Tànger i va estar treballant a Movistar. Allà va aprendre el domini de l'ordinador i tasques administratives. El 2018 va tornar a Baza i va anar a l'escola

d'adults perquè volia acabar l'ESO.

La Salima és una dona independent i ha voltat buscant el millor lloc per instal·lar-se. Ha estat a València, a Vilafranca del Penedès, on va coincidir amb la pandèmia, i ja en la fase tres es va traslladar a Sabadell, on va aconseguir feina per tenir cura d'una persona gran. La va deixar per manca de força per mobilitzar-la i va començar a treballar fent neteges. Eren ocupacions intermitents i va necessitar el suport de Serveis Socials per pagar el lloguer. Es va traslladar a Barcelona perquè, fent recerca de feina, va veure que, sense estar regularitzada, aquí tenia més oportunitats.

Per sortir del neguit de no trobar feina, es va dirigir a Càritas oferint-se com a voluntària i va ser aquesta entitat

qui la va orientar a Apropem-nos, on, aprofitant els seus coneixements, comença el treball de neteja amb la seva col·laboració de voluntariat en tasques administratives.

La Salima té un record agredolç de la seva estada a Baza. Properament començarà els estudis de migració i integració social i familiar i ens diu que està enamorada de Barcelona i que s'hi vol quedar definitivament. Actualment viu a Besòs Mar i al seu barri hi ha moltes botigues de persones estrangeres, que veu com un mèrit dels qui s'arrisquen per obrir-se camí.

Montse Milà

Si teniu una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

Pastela de pollo

Ingredientes

2 kg aprox. de contramuslos de pollo deshuesados
2 dientes de ajo
2 cebollas
Aceite de oliva virgen extra
Perejil fresco
Cilantro fresco
20 g de ras el hanout (mezcla de especias, se encuentra en carnicerías árabes)

1 l de caldo de pollo
60 g de almendras tostadas sin sal
4 g de canela
15 g de azúcar glas
2 huevos
Mantequilla para untar
Masa filo
Para decorar azúcar glas y canela

Elaboración

Picar los ajos y sofreírlos en abundante aceite, cuando empiece a dorarse añadir la cebolla picada y sofreírla a fuego lento. Cuando esté transparente añadir el pollo salpimentado. Subir a fuego medio y añadir las especias de ras el hanout. Añadir perejil y cilantro frescos y picados, y el litro de caldo de pollo. Subir el fuego al máximo y cuando rompa a hervir bajar el fuego, tapar y cocinar una hora. Reservarlo en un plato y desmenuzarlo.

Reducir la salsa a fuego fuerte. Picar las almendras, la

canela, el azúcar glas y reservar. Añadir el pollo a la salsa, incorporar los huevos batidos uno a uno y añadir la picada.

En un molde de cristal de unos 30 cm de diámetro poner capas de filo entrelazadas ente si (7 hojas para la base). Rellenar con la mezcla de pollo, cerrar la pastela con 3 o 4 hojas y pintarla con mantequilla derretida para sellarla bien. Hornear a 200 grados de 15 a 20 minutos con calor arriba y abajo. Desmoldarla, dejarla enfriar y decorarla con azúcar glas y canela.

Associació **in via**

L'Associació **in via** és una entitat sense afany de lucre i des del 1953 les seves integrants lluitem per la prevenció de violències masclistes i per l'atenció a dones, infants, i col·lectius vulnerabilitzats davant l'abús i la discriminació. Així, protegim els drets humans oferint un conjunt de **serveis gratuïts** des del barri de Poble Nou per a les veïnes i veïns, així com per a tothom de Barcelona i arreu que ho necessiti:

■ **Servei d'Atenció Integral a dones i joves supervivents i víctimes de violències masclistes:** acollida integral, recursos residencials i socioeducatius, d'inserció laboral, d'assessorament administratiu, judicial i econòmic, atenció psicològica individual i grupal... Amb especial èmfasi en violència sexual i tràfic de persones amb finalitat d'exploració sexual. També fem formacions i xerrades sobre vio-

lències masclistes, com per exemple la formació de prevenció de violències sexuals que vam fer per a la Festa Major de Poble Nou.

■ **Servei d'Atenció a Famílies i Infància:** acompanyament i teràpia familiar; detecció, prevenció i protecció de la infància que es troba en situació de risc; reforç escolar a infants i adolescents; formacions de diversos temes

Amb una llarga història i des del 2000 present al Poble Nou

a escoles, associacions de famílies d'alumnes, i altres entitats.

■ **Serveis d'Inserció i Formació:** amb assessorament i orientació laboral, formació ocupacional, i també programes especialitzats per a persones migrants, per a dones supervivents i víctimes de violències masclistes, o per a dones amb diversitat funcional, per exemple.

■ Durant el 2021 vam atendre 2.186 persones (de les quals 1.460 eren dones/noies, i 1.679 eren persones adultes), a més d'atendre a distància 11.378 persones a través del nostre servei telefònic "Infància Respon".

A l'Associació **in via** hem aconseguit enfortir les relacions d'amistat i col·laboració amb les veïnes i veïns, escoles, entitats, empreses, negocis i comerços del barri de Poble Nou en els darrers anys amb activitats, esdeveniments i campanyes de sensibilització envers la tasca que fem.

Hem assolit insercions de persones dels nostres programes i projectes, mol-

tes d'elles veïnes del districte de Sant Martí. Amb aquestes relacions hem enfortit el teixit territorial amb molts dels comerciants del Poble Nou com: els del Mercat de la Unió, les Carnisseries Trinxant, Bar La Xemenia, Restaurant Cabernet, Sabateries Arnal, Soco Poble Nou, Bitàcora Poble Nou, Zanah Pastes... Un total de noranta empreses del districte de Sant Martí coneixen la feina que fem des de l'Associació **in via** amb totes les persones en situació de vulnerabilitat. Aquestes empreses també ens han ajudat donant l'oportunitat de fer pràctiques a joves sense experiència professional i així poder adquirir el primer contacte amb el món laboral amb el suport dels professionals i emprenedors del territori.

Hem participat juntes en moltes celebracions del barri, com les Festes de Maig (vam tenir l'honor que la Colla del Drac del Poble Nou ens entregués la Penyora del foc!), la festa major del Po-

ble Nou (hem gestionat el Punt Lila dos anys seguits), exposicions artístiques (com al Casal del Barri de Poble Nou), el dia de Santa Georgina/Sant Jordi, els concerts solidaris, les fires (com la Fira d'Associacions del Poble Nou), dinars populars, caminades solidàries (com la caminada "Poble Nou fa via" pel nostre 65è aniversari i per conscienciar sobre les violències masclistes)..., col·laborant amb la seva presència i participació, i amb diversos donatius.

El nostre objectiu present i futur és continuar millorant aquest vincle amb la comunitat i els nostres veïns i veïnes per poder oferir un servei tant d'assessorament i orientació laboral com de teràpia familiar, psicològica i en especial l'atenció a la dona. En definitiva, recórrer un mateix camí en la millora de la qualitat de vida del nostre barri.

Associació **in via**

La Frigo,

un temps i un espai de memòria

La Comissió de Memòria i Patrimoni i la Comissió de Dones de l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou treballen en un projecte de recuperació de l'espai i la memòria de la fàbrica de gelats Frigo, situada al Districte X de Barcelona, concretament al Poblenou, des de dues vessants, 1) recuperació del patrimoni industrial, i 2) fer visibles les històries de vida i de treball de les treballadores al llarg dels diferents temps i períodes de la seva activitat productiva.

La Frigo va obrir les portes al Poblenou l'any 1927 i les va tancar l'any 2017. En el moment del tancament d'aquesta unitat productiva del Poblenou, el 80% de la plantilla eren dones. L'edifici està protegit pel catàleg de patrimoni arquitectònic municipal (nivell de protecció: B/D).

Volem recuperar la memòria històrica d'un col·lectiu de dones que simbolitzen el treball femení, l'emancipació i la lluita. Un projecte per a recordar i fer visibles les dones que amb el seu esforç, treball i reivindicacions s'han convertit també en part i emblema del desenvolupament en sectors industrials i de serveis.

Dones que al llarg de la història (encara que no estigui contada) van encapçalar en escenaris molts diversos mobilitzacions i lluites per reclamar millors condicions de vida per a elles i la família. Vegem-ne uns exemples:

- El juliol del 1909 les jornades de vaga i de mobilitzacions que es desencadenen en la denominada Setmana Tràgica de Barcelona van ser protagonitzades sobretot per dones, en protesta per l'enviament al Marroc dels marits, pares o germans, proveïdors del manteniment de la família.
- La vaga del 1913, impulsada majoritàriament per les dones a través del Sindicat "La Constància" (sindicat format l'octubre de 1912 al barri del Clot), denunciant l'incompliment de la llei que regulava els salaris i la jornada de treball setmanal de les dones i els infants.
- La vaga dels 15 duros a Mataró el març de 1946, en un escenari sense llibertats democràtiques, que va paraitzar tot el sector fabril de la ciutat, amb una comissió negociadora formada íntegrament per dones.

Aquesta vaga va ser un detonant i les mobilitzacions per la millora de les condicions de treball i de vida es van estendre a altres ciutats com Sabadell, Terrassa, l'Hospitalet de Llobregat, Palamós i Barcelona.

- Entre 1946 i 1947 el detonant que va iniciar un altre període de conflictivitat va venir provocat per l'augment de la carestia de la vida i per un nou model de cartilla de racionament. En aquest cas, les dones van constituir-se en comitès de vaga. Va ser anomenada «la vaga dels setrills», que consistia a penjar el setrill i la paella a les finestres i els balcons per demostrar que no hi havia amb què omplir-los. Aquesta vaga va tenir molt ressò a la Barceloneta, el Poble-sec i Gràcia. Els comitès de vaga que van constituir van impedir que es compressin altres productes substitutius de l'oli. Aquesta forma de resistència va arribar fins als anys 50.
- El 1956 les vagues laborals s'estenen a altres sectors com la metal·lúrgia (la Maquinista, Enasa, Hispano Olivetti, Lámparas Z...). A excepció de Lámparas Z, molt feminitzada, a la resta

la presència femenina era minoritària. Però a pesar de la poca presència femenina, les dones van tenir un paper important en les vagues d'aquests sectors, tant en la participació en les protestes com en la formació de comissions negociadores.

- Entre 1970 i 1976 les activitats de les dones es concentren en el sector serveis, molt feminitzat, i la conflictivitat laboral s'estén per tot Catalunya i afecta tots els sectors productius, però principalment el tèxtil. Això provoca l'acomiadament d'un gran nombre de dones treballadores.
- L'any 2008 la fàbrica Frigo del Poblenou inicia un conflicte laboral davant l'anunci de tancament i acomiadament de tota la plantilla. Les dones sindicalistes van tenir un paper cabdal en la reconducció del conflicte.
- El 2021 a l'empresa tèxtil de capital suec H&M, fruit de les mobilitzacions protagonitzades majoritàriament per dones joves, es va aconseguir reduir en un 75% els acomiadaments.
- Etc.

En definitiva, dones que continuen lluitant en l'actualitat per assolir millores laborals, condicions de treball sense discriminació, reconeixement de les seves feines, reivindicació que el treball domèstic ha de ser compartit pels homes i també la societat ha de posar-hi mitjans per a la cura de les persones, i la seva aportació al treball participatiu.

Es tracta, doncs, de furgar en el passat, veure la seva concreció en diverses etapes i contextos històrics (la República, la guerra civil, la repressió posterior, tota l'etapa franquista, la transició política), per tal d'activar el present.

Per aconseguir els resultats abans esmentats el treball de recerca pren com a referència tres marcs conceptuals:

La Investigació – Acció participativa; sorgeix a partir de moviments socials (Fals Borda 1993) com una metodologia capaç d'unir coneixement científic i popular considerant que ambdós tipus de coneixements són diferents i alhora complementaris. Es fonamenta en el fet

que la riquesa d'aquesta unió permetrà que les persones amb les quals es treballa puguin desenvolupar una consciència crítica sobre la seva realitat (sobre la qual ja tenen coneixements) a partir de les consideracions aportades per les persones que hi intervenen.

Des del concepte d'arqueologia industrial, que estudia els vestigis produïts per la societat contemporània fruit de l'avançament tecnològic i social arran de la Revolució Industrial basant el seu mètode de treball en la compilació de fonts documentals (textuals, gràfiques, audiovisuals, orals), el treball de camp a través de la localització, anàlisi i estudi dels edificis (prospecció, estratigrafia murària o excavació) i la relació entre el lloc i l'espai que l'envolta. Per tant, l'arqueologia industrial estudia un ampli àmbit cronològic que va des del segle XVIII fins que les instal·lacions i maquinàries industrials hagin quedat obsoletes.

Des de la història dels treballs de les dones. El treball de les dones es fa visible per a la societat quan surten del recinte familiar i accedeixen a les fàbriques, és a dir, de la mà de la Revolució Industrial i l'aparició de la indústria

fabril. És llavors quan es visible la presència de les dones en la producció social i per extensió es comença a tenir en compte altres ocupacions, començant d'aquesta manera a relacionar les dones amb diversos tipus d'activitats laborals, siguin aquestes remunerades o no.

En una primera fase del desenvolupament del projecte, ens centrarem en la **recerca de fonts documentals, gràfiques i orals:** documents i informes del Comitè d'Empresa; documentació de caire laboral de les dones que han treballat a la fàbrica com poden ser les fitxes i expedients de personal; documents editats sobre la normativa i evolució de les fàbriques des de la seva creació fins al moment del tancament; documents escrits, visuals i llibres sobre els diferents períodes històrics de l'empresa i del Poblenou entre finals del segle XIX fins al tancament de l'empresa..., consulta de les fonts documentals i imatges de la Fundació Cipriano García/Arxiu Històric de les Comissions Obreres de Catalunya. Consulta de les fonts documentals i imatges històriques de l'Arxiu Històric del Poblenou, Arxiu Central de Barcelona..., i de les **entrevistes gravades aproximadament a una trentena de dones.**

Les experiències històriques en les quals participen les dones de la fàbrica i en les quals es troben inserides, condicionen, en bona part, el seu comportament, la seva personalitat, la narració de la seva pròpia vida i la significació atribuïda a cada experiència viscuda o escoltada. D'aquí que es faci precís endinsar-se en el nostre estudi en l'evolució històrica del Districte X de Barcelona i més concretament del Poblenou i de la seva indústria local. Així serà possible entendre una part d'allò que pensen i com actuen les dones d'aquest col·lectiu; i alhora les pròpies treballadores ens estan informant, a partir de les seves vides i experiències, dels canvis i transformacions de la ciutat.

Per donar a conèixer els resultats de la recerca és farà un acte amb la participació de les dones entrevistades.

Comissió Memòria i Patrimoni de l'AVV

un plat a Ca l'Isidret

Carrer Josep Pla, 174
<M> Besòs L4
i Sant Martí L2

Al Casal de Barri Ca l'Isidret cada dia fem UN PLAT CALENT per a persones en situació d'inseguretat alimentària, sense sostre, sense cuina, o amb especials dificultats i precarietats.

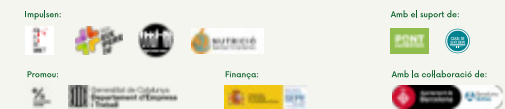
De DILLUNS a DIVENDRES
A les 14h (2 pm)

SI ET FA FALTA UN ÀPAT CALENT
i vols recollir un tàper amb menjar a Ca l'Isidret,
SI VOLS COL-LABORAR AMB EL PROJECTE

posa't en contacte amb APROPEM-NOS:
placomunitari@poblenou@gmail.com | Tel. 649 09 08 99

La Cuina de Ca l'Isidret per a la Seguretat i Sobirania Alimentària és un projecte de la Taula Eix Pere IV, amb la col·laboració del Pla Comunitari del Poblenou i Nutrició Sense Fronteres. Amb el suport de l'Ajuntament de BCN i Impulsem el que fas! i la Generalitat de Catalunya (Programa d'Economia Social 2021-22).

El Pla Comunitari del Poblenou, Apropem-nos, impulsa un projecte de seguretat i sobirania alimentària, a partir de la cuina del Casal de Barri Ca l'Isidret, conjuntament amb la Taula Eix Pere IV i en xarxa amb diverses entitats socials i serveis del territori.

El projecte, *La Cuina de Ca l'Isidret. Cuina comunitària per a la sobirania i seguretat alimentària*, pretén activar la cuina comunitària del casal com a nucli generador d'aliment sa i sostenible per a la comunitat dels barris d'influència d'aquest equipament: Sant Martí de Provençals, el Poblenou i territoris limítrofs.

S'articularen propostes:

- de **sensibilització, informació i capacitat bàsica** al voltant de l'alimentació saludable i sostenible (que és la cuina de temporada, km 0 i, tant de bo, de cultiu agroecològic) per fomentar el consum responsable i col·laboratiu (sobirania alimentària),
- així com d'**accés a l'alimentació sana** (seguretat alimentària) una de les quals serà el servei UN PLAT A CA L'ISIDRET: elaboració i distribució d'àpats saludables per a persones en situació de precarietat econòmica i particular inseguretat alimentària (gent sense sostre o sense cuina, però també persones amb dificultats

econòmiques, pobresa energètica —els fogons gasten—, classe treballadora precaritzada i empobrida, famílies monoparentals —femenines i masculines—, persones en situació administrativa irregular i sense feina).

Ho estem fent **recuperant aliments destinats al malbaratament**, des dels circuits de reaprofitament, amb el suport de Nutrició Sense Fronteres i Pont Alimentari, que ens faciliten productes frescos recuperats, amb els quals volem arribar a repartir entre 100 i 150 menús diaris amb l'aportació nutricional d'un àpat complet: aproximadament 450 - 500 g, que aporti un 30% de les calories diàries necessàries (650 - 850 kcal) i un 40% de les proteïnes diàries recomanades.

El plat

Actualment, estem cuinant sobretot receptes vegetarianes amb una combinació de cereals (arròs, pasta...), proteïnes d'origen vegetal (ous, llegums...) i per descomptat amb la complementació d'una varietat de verdures i hortalisses..., vetllant per la varietat dels àpats durant la setmana.

Procurem oferir almenys un àpat de carn a la setmana, generalment el divendres, quan cuinem pollastre halal, tenint

en compte la dieta de la població musulmana practicant.

El repartiment

Repartim els àpats calents de **dilluns a divendres, a les 14 h, al Casal Ca l'Isidret**. Les persones usuàries poden emportar-se el tàper de menjar cuinat i l'endemà el retornen net per emportar-se l'àpat del dia.

Accés al servei

Qui necessiti un plat cuinat al dia, el pot demanar al Tel/WhatsApp del Punt d'Acollida d'Apropem-nos 649 09 08 99 o si la persona no té els mitjans, pot adreçar-se directament a Ca l'Isidret i omplir la fitxa amb les dades personals.

Col·labora-hi!

Si vols col·laborar amb el projecte posa't en contacte amb APROPEM-NOS: placomunitari@poblenou@gmail.com | Tel. 649 09 08 99

La Cuina de Ca l'Isidret per a la Seguretat i Sobirania Alimentària és un projecte de la Taula Eix Pere IV, Apropem-nos/Pla Comunitari del Poblenou i Nutrició Sense Fronteres. Amb el suport de l'Ajuntament de BCN (Impulsem el que fas!) i la Generalitat de Catalunya (Programa d'Economia Social 2021-22 | Projectes Singulars)

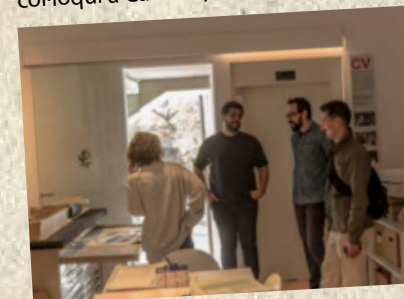
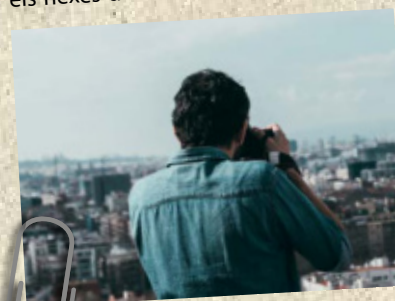

Enderrocar un mur

Durant el mes de març dos col·lectius de fotògrafs del Marroc i Algèria, KOZ Collective i Collective220, van ser residents a Jiser Reflexions Mediterrànies per dur a terme un projecte impossible de realitzar des dels seus països: un mapa fotogràfic de la seva regió. Algèria i Marroc viuen donant-se l'esquena i tenen una frontera comuna infranquejable per als seus habitants. Amb voluntat de demolir aquest mur de desconexió i trobar els nexes d'unió entre els dos territo-

ris, aquests grups de reputats fotògrafs del Magrib, van començar al nostre barri el procés de treball conjunt. És per això que, per bastir el seu projecte, van visitar els fons documentals de l'Arxiu Històric del Poblenou a la Torre de les Aigües del Besòs, i van poder conèixer de primera mà com la fotografia ha estat una eina per a recuperar i difondre la memòria històrica del barri. Posteriorment, van presentar el seu treball i la seva trajectòria en un col·loqui a Can Felipa.

Recordant l'antiga piscina del Club Natació Poblenou

El 9 d'abril passat es va celebrar la inauguració d'un faristol als jardins Josep Trueta per recordar l'antiga piscina del Club Natació Poblenou. La plaça està situada prop de la confluència de Llull i Espronceda, davant de la grada que encara hi ha al parc. Aquesta va ser la primera piscina coberta de la ciutat i va estar en funcionament des de l'any 1960 fins al 1989. Cal destacar que el Club Natació Poblenou celebra el seu centenari i que ha estat una entitat que ha fet una gran tasca de promoció esportiva i també ha tingut grans noms de l'esport d'elit de Catalunya en natació i waterpolo.

El faristol inclou l'explicació que on hi ha encara un fragment de l'antiga grada hi havia la piscina i es completa amb algunes fotografies cedides per l'Arxiu Històric del Poblenou. L'acte institucional va servir per a valorar la feina esportiva feta per l'entitat i també per recordar persones que ja no hi són però van marcar la vida de

l'entitat i del barri, com Aurora Chamorro.

Volem aprofitar aquesta nota per recordar al Districte de Sant Martí que sobre els equipaments esportius i de tota mena necessaris al barri se n'ha de parlar i debatre en el marc de la Taula d'Equipaments buscant el consens i el compromís amb les entitats. I també que aquests jardins necessiten, des de fa molts anys, una reurbanització. I, és clar, l'aprofitem per felicitar el Club Natació Poblenou per un centenari que ha estat ple de vida esportiva i social per al Poblenou.

Classe obrera al carrer

La Ponència de Nomenclàtor és qui decideix els noms dels carrers de Barcelona.

Qualsevol persona, entitat pública o privada, associació i l'Ajuntament mateix poden fer propostes sobre el nom de les vies de la ciutat. La Ponència consulta els Districtes i les eleva a l'alcaldia que hi dona l'aprovació definitiva.

Entre els canvis i incorporacions al Nomenclàtor, Barcelona hi ha afegit nou noms de dona, en una ciutat en què només el 8% de carrers i places recorda les dones.

Un altre element, fins ara ignorat, enriqueix el Nomenclàtor de la ciutat. Ens referim al reconeixement dels treballadors i treballadores que amb el seu treball i la seva lluita van fer grans les empreses i la ciutat.

Els treballadors i treballadores de Macosa —l'empresa metal·lúrgica situada al Poblenou durant 150 anys— donaran nom a la plaça situada en un espai del Parc de Diagonal Mar davant de la plaça Ramon Calsina i del carrers Ramon Turró i Selva de Mar, i la placeta de la Laminació serà la nova denominació de l'espai situat entre els carrers de Llull, Provençals, Selva de Mar i Ramon Turró: antic complex industrial de Macosa-Can Girona.

També els treballadors de la Maquinista Terrestre i Marítima, de Sant Andreu, han aconseguit que el Parc de La Maquinista passi a dir-se Parc de les Treballadores i Treballadors de la Maquinista.

Als treballadors i treballadores d'ambdues empreses, pioneres en la indústria de la metal·lúrgia i bressol de lluites obreres, que han tramitat aquestes modificacions, el nostre reconeixement i enhorabona.

La salut no és això

El 7 d'abril, Dia Mundial de la Salut, davant l'Hospital del Mar, una concentració amb una forta representació de la Coordinadora de Salut del Districte va reclamar una salut pública de qualitat.

El suport al personal sanitari del nostre hospital de referència, la denúncia de l'augment del negoci de la sanitat privada, fruit de les deficiències en salut pública, les privatitzacions de serveis que en lloc de revertir-se van en augment, s'afegien a les reivindicacions següents: que fins a un 25% del pressupost de sanitat sigui destinat a l'Atenció Primària, acabar amb la temporalitat del personal sanitari i millors condicions laborals.

El clam de LA SALUT NO ÉS AIXÒ resumeix la queixa i emmarca la reivindicació d'un servei de salut públic i de qualitat.

QUOTA FAMILIAR NOVA ICÀRIA

Fills/es **GRATIS** fins als 20 anys!*

novaicària
ESPORT & FIT

ACTIVA ACTIVA ACTIVA
ENTRENAMENT
SALUT
MENT

Apunta't al teu gimnàs de la Vila Olímpica Ara més que mai, Nova Icària!

Piscina, Pàdel, pista poliesportiva, activitats dirigides i avantatges en activitats i serveis de Nova Icària.
Gaudeix i practica l'esport amb família!

*Amb l'alta de dos membres adults de la família. Condicions especials per famílies amb carnet monoparental.

Av. Icària 167, 08005 Barcelona | Tel. 93 221 25 80 | novaicaria.com | rrpp@novaicaria.com

Ajuntament de Barcelona

SANT JORDI

TOTES LES ACTIVITATS DELS BARRIS DE SANT MARTÍ, A UN CLIC:

ja.cat/SantJordiSM22

#SantJordiBCN

Ajuntament de Barcelona

Districte de Sant Martí